

U S T A W A

z dnia 21 października 1919 r.

o postępowaniu uproszczonem w sprawach o zbrodnie i występki na ziemiach b. zaboru austriackiego.

Art. 1. Z powodu wszystkich zbrodni i występków, nie należących do orzecznictwa sądów przysięgłych, prokurator sądu okręgowego może zamiast wnosić akt oskarżenia — postawić wniosek o ukaranie w postępowaniu uproszczonem, jeżeli według zachodzących okoliczności można przyjąć, że, pomijając kary dodatkowe, nie wypadnie wymierzyć kary surowszej, jak grzywnę lub karę na wolności najwyżej przez jeden rok i to bądź samą, bądź w połączeniu z grzywną.

W postępowaniu uproszczonem przeprowadza rozprawę główną i rozstrzyga jeden sędzia.

O ile niniejsza ustawa nie zawiera odmiennych przepisów, obowiązują w postępowaniu uproszczonym przepisy ustawy o postępowaniu karnem.

Oskarżyciel prywatny nie ma prawa stawić wniosku, aby wdrożono postępowanie uproszczone. W przypadkach objęcia ścigania przez stronę cywilną (§ 48 p. k.) postępowanie uproszczone nie ma zastosowania.

Art. 2. Wniosek (art. 1) winien obejmować oprócz dat, wymienionych w punktach 1—4 § 207 p. k., także przytoczenie środków dowodowych, których prokurator chce użyć. Wnosku nie potrzeba uzasadniać. Równocześnie można postawić wniosek, aby aresztowano obwinionego.

Wnioski powyższe należy w tylu egzemplarzach, ilu potrzeba w myśl ustępu ostatniego § 207 p. k., postawić u sędziego orzekającego, a zarazem zawiadomić o wniosku sędziego, u którego sprawa poprzednio zawisła.

Art. 3. Jeżeli sędzia orzekający ma wątpliwości co do aresztowania obwinionego, co do właściwości sądu lub co do dopuszczalności postępowania uproszczonego, albo jeżeli mniema, że wniosek ma wadę formalną, że czyn zarzucony obwinionemu nie podlega sądowi, że ściganie jest wykluczone z powodu przedawnienia, ułaskawienia (§ 2 p. k.), lub z innej przyczyny prawa procesowego, albo że zachodzi brak żądania, wymaganego przez ustawę do ścigania, lub też niema wymaganego przez ustawę zezwolenia osoby do tego uprawnionej, wreszcie jeżeli obwiniony żali się na aresztowanie, należy zasięgnąć rozstrzygnięcia Izby Radnej.

Art. 4. Jeżeli Izba Radna zadecyduje, że sąd, wymieniony we wniosku, jest niewłaściwy, odstąpi sprawę sądowi właściwemu.

Jeżeli wniosek odrzucono tymczasowo z powodu wady formalnej, albo jeżeli uznano postępowanie uproszczone za niedopuszczalne, prokurator powinien postawić wnioski, potrzebne do wdrożenia lub dalszego prowadzenia postępowania.

Jeżeli Izba Radna uważa ściganie czynu za niedopuszczalne z jednej z przyczyn, wymienionych w art. 3, zastanawia postępowanie.

Od rozstrzygnięcia Izby Radnej o aresztowaniu przysługuje obu stronom, od rozstrzygnięcia zastanawiającego postępowanie, przysługuje prokuratorowi zażalenie do Trybunału drugiej instancji (§ 114 p. k.).

Uchwały Izby Radnej, ani uchwały Trybunału drugiej instancji, któremi uznano sąd za właściwy, czyn za podlegający ściganiu lub postępowanie uproszczone za dopuszczalne, nie wiążą sądu orzekającego.

Art. 5. Jeżeli wnioski prokuratora nie budzą wątpliwości, albo jeżeli decyzja Izby Radnej lub Trybunału drugiej instancji usunęła podniesione wątpliwości, sędzia orzekający zarządza rozprawę.

Art. 6. Pod względem przygotowań do rozprawy głównej, samej rozprawy głównej i wyroku obowiązują analogicznie postanowienia rozdziałów XVII i XVIII (§ 220—297 p. k.), z następującymi zmianami i uzupełnieniami:

1) Sędzia orzekający może polecić obwinionemu, aby ustanowił sobie obrońcę i wymienił jego nazwisko w określonym terminie; sędzia musi wydać takie polecenie, jeżeli obwiniony nie ma jeszcze 18 lat. Jeżeli obwiniony nie stosuje się do tego polecenia, ustanowi mu sędzia obrońcę z urzędu i to pod nieważnością, o ile obwiniony nie ma jeszcze lat 18 (§ 281 l. 3 p. k.). Ustanowienie to odnosi się do całego postępowania.

2) Wezwanie oskarżonego winno oprócz treści, przepisanej w § 221 p. k., i dołączonego odpisu wniosku o ukaranie w postępowaniu uproszczonym (art. 2) zawierać polecenie, aby dostarczył do rozprawy środków dowodowych, służących do jego obrony, lub doniósł o nich sądowi w porę tak, aby można było skorzystać z nich na rozprawie głównej. W wez-

waniu tem może być umieszczone polecenie, aby oskarżony ustanowił sobie obrońcę. W postępowaniu uproszczonym nie trzeba udzielać przeciwnikowi spisu świadków i znawców, którzy mają być dodatkowo wezwani (§ 222 p. k.).

3) Postanowienia § 224 p. k. mogą być stosowane tylko wtedy, jeżeli chodzi o dochodzenia, których nie można przeprowadzić na rozprawie głównej.

4) Przełożony Trybunału pierwszej instancji może na wniosek prokuratora lub za jego zgodą zarządzić, iż rozprawa główna odbędzie się w siedzibie sądu powiatowego, jeżeli to przyczyni się do przyspieszenia, albo ułatwienia rozpatrzenia sprawy lub do oszczędzenia kosztów; może nadto na wniosek prokuratora zlecić przeprowadzenie rozprawy i wydanie rozstrzygnięcia także jednemu z sędziów tego sądu powiatowego, który w myśl § 51 do 56 p. k. jest miejscowo właściwy.

Przeciw powyższym postanowieniom przełożonego Trybunału pierwszej instancji niema środka prawnego.

5) Jeżeli nie przeprowadzono ani śledztwa wstępnego, ani sądowych dochodzeń przygotowawczych, należy na żądanie oskarżonego wykluczyć jawność rozprawy głównej.

6) Sędzia orzekający ma prawo i obowiązki przewodniczącego i Trybunału.

7) Zamiast aktu oskarżenia należy odczytać wniosek o ukaranie w postępowaniu uproszczonym.

8) Pomijając kary dodatkowe, sędzia nie może pod nieważnością (§ 281 L. 11 p. k.) wymierzyć kary surowszej, jak grzywnę lub karę na wolności najwyżej przez jeden rok, i to bądź samą, bądź w połączeniu z grzywną.

Jeżeli uważa za odpowiednią karę surowszą, przerwie rozprawę. O zmierzającym do tego wniosku prokuratora rozstrzyga sędzia po wysłuchaniu oskarżonego (obrońcy). Jeżeli rozprawę przerwano, prokurator winien w trzech dniach postawić wnioski względem wdrożenia zwykłego postępowania w myśl przepisów ustawy (§ 27 p. k.).

9) Także w przypadku, przewidzianym w § 278 p. k., nie może sędzia orzekający orzec kary surowszej od przytoczonej pod L. 8.

Art. 7. Od wyroków, zapadłych w postępowaniu uproszczonym, dopuszczalne jest oprócz wypadku, przewidzianego w art. 9, odwołanie. O odwołaniu rozstrzyga Trybunał pierwszej instancji.

Co do postępowania i wznowienia obowiązują analogicznie przepisy § 464 — 480 p. k., z wyjątkiem ustępu ostatniego § 470, 475, 476 i 478 oraz ustępu drugiego § 480, tudzież z następującymi zmianami i uzupełnieniami:

1) Z powodu wymiaru kary wolno wnieść odwołanie na niekorzyść oskarżonego tylko wtedy, jeżeli wymierzona kara nie przekracza połowy najniższego ustawowego wymiaru kary.

Prokurator może wnieść odwołanie także z tego powodu, że sędzia nie uwzględnił jego wniosku, aby przerwać rozprawę celem wdrożenia zwykłego postępowania (art. 6 L. 8).

2) Jeżeli uwzględniono odwołanie prokuratora od orzeczenia o karze, nie można mimo to podwyższyć kary ponad granice wymiaru podane w art. 6 L. 8.

Jeżeli sędzia nie uwzględnił wniosku prokuratora, aby przerwać rozprawę w myśl art. 6 L. 8, a Trybunał odwoławczy jest zdania, że wniosek ten należało uwzględnić, może wskutek odwołania prokuratora, wniesionego z powodu nieuwzględnienia powyższego wniosku, uchylić wyrok już na posiedzeniu niejawnem i zarządzić wdrożenie postępowania zwyczajnego.

3) Także prokurator może wnieść odwołanie na korzyść oskarżonego.

4) Za przyczyny nieważności według § 468 L. 2 p. k., należy uważać okoliczności, podane w § 281 p. k. pod L. 2 — 5.

Ustęp ostatni § 281 p. k. ma odpowiednie zastosowanie także w postępowaniu uproszczonym.

5) Jeżeli oskarżony jest aresztowany, należy go doprowadzić do rozprawy (§ 239 p. k.).

6) Jeżeli przy rozprawie nad odwołaniem przesłuchuje się nowych świadków lub znawców, należy przesłuchać także tych świadków i znawców, na zeznaniach których opiera się wyrok pierwszej instancji, o ile oskarżony lub prokurator tego żądają albo sąd odwoławczy uzna to za potrzebne.

7) Sąd odwoławczy powinien także wtedy, gdy uchyla wyrok dla jednej z przyczyn, wymienionych w punktach 1 i 2 § 468 i w punktach 6 i 7 § 281 p. k., orzec w sprawie samej bądź zaraz, bądź na późniejszym posiedzeniu, w razie potrzeby po powtórzeniu rozprawy, przeprowadzonej, w I instancji i, po poprawieniu wadliwej czynności procesowej, chyba że sąd odwoławczy uzna się niewłaściwym lub że sędzia pierwszej instancji orzekł o czynie, którego osądzenie należy do sądu przysięgłych. W pierwszym wypadku należy odstąpić sprawę sądowi właściwemu, a w drugim postarać się o wdrożenie przepisane go w ustawie postępowania.

8) O dopuszczeniu wznowienia postępowania decyduje sędzia orzekający w Trybunale pierwszej instancji, w którym lub w którego okręgu postępowanie było prowadzone.

Termin do wniesienia zażalenia przeciw odmówieniu wznowienia wynosi 8 dni.

Art. 8. Do sędziego orzekającego należy także powzięcie wszystkich innych decyzji poza rozprawą główną, do których zresztą powołany jest Trybunał lub Izba Radna. O ile tok instancji nie jest wyraźnie wzbromiony, przysługuje interesowanym od takich uchwał, tudzież od zarządzenia lub uchylenia aresztu i od oznaczenia sumy zabezpieczenia, zażalenie do Trybunału pierwszej instancji. Należy je wnieść w trzech dniach, o ile nie przepisano czego innego; zażalenie ma skutek zawieszający, o ile skutek taki miałoby także względem Trybunału lub Izby Radnej (§ 197 p. k.). Od decyzji Trybunału pierwszej instancji niema już dalszego środka prawnego.

Art. 9. Przepisy § 427 i 428 p. k. należy stosować analogicznie także w postępowaniu uproszczonym z tą zmianą, że o sprzeczności rozstrzyga Trybunał pierwszej instancji po wysłuchaniu prokuratora.

Art. 10. Przed upływem każdego roku wyznacza prezes sądu okręgowego na rok następny tych sędziów Trybunału i sędziów przy sądach powiatowych, którzy mają orzekać w postępowaniu uproszczonym.

Art. 11. Ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1920 r. na obszarze b. zaboru austriackiego.

Niema jednak zastosowania w sprawach, w których w dniu powyższym oskarżonego postawiono już prawomocnie w stan oskarżenia.

Art. 12. Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrowi Sprawiedliwości.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

w z. *S. Wojciechowski*

Minister Sprawiedliwości:

Sobolewski